

Nejvyšší soud

prostřednictvím

Městského soudu
v Praze

ke sp. zn. 45 T 9/2019

Podle § 265d odst. 1 písm. a) trestního řádu a ve lhůtě uvedené v § 265e odst. 1 trestního řádu, podávám v neprospěch obviněného

JUDr. J. H., nar. ***, trvale bytem ***,

dovolání

proti rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 12. 5. 2021 sp. zn. 8 To 90/2020, kterým byl na podkladě odvolání obviněného JUDr. J. H. částečně zrušen rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 9. 7. 2020 sp. zn. 45 T 9/2019, jímž byl uznán vinným a byl mu uložen trest, a to v rozsahu, v jakém byly zrušeny výroky o vině, trestu a náhradě škody ohledně tohoto obviněného, a bylo nově rozhodnuto tak, že se obviněný JUDr. J. H. podle § 226 písm. b) trestního řádu zprošťuje obžaloby,

a to z důvodu uvedeného v § 265b odst. 1 písm. g) trestního řádu, neboť toto rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 9. 7. 2020 sp. zn. 45 T 9/2019 byl obviněný JUDr. J. H. uznán vinným trestným činem zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a), c) zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona (dále jen „trestní zákon“) (bod I.), zločinem zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a), b) trestního zákoníku (bod II.) a zločinem zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. d), odst. 3 písm. a), b) trestního zákoníku (bod III.).

2. Uvedené trestné činnosti se dopustil tím, že

„I. Obviněný JUDr. J. H. jako odborný referent Ministerstva z. ČR - Pozemkového úřadu P. v ***, ve správním řízení vedeném tímto úřadem podle zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, v tehdy platném znění (dále jen „zákon o půdě“), jako zaměstnanec pověřený prováděním komplexní posuzovací činnosti v oblasti restitucí, řešením věcně a právně nejsložitějších případů restitucí, a Ing. P. Ch. jako ředitel pozemkového úřadu, jež odpovídal za řádný výkon státní správy v rozsahu svěřené působnosti a za práci obviněného JUDr. J. H. jako jemu podřízeného referenta, když oba obvinění měli jako zaměstnanci a úředníci orgánu státní správy v souladu s § 301 písm. c), d) zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v tehdy platném znění, povinnost dodržovat právní předpisy vztahující se k práci jimi vykonávané, a povinnost střežit a ochraňovat majetek zaměstnavatele před poškozením, ztrátou, zničením a zneužitím a nejednat v rozporu s oprávněnými zájmy zaměstnavatele, tedy České republiky, dále měli v souladu s § 3 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů, jako pracovníci správního orgánu

postupovat v souladu se zákony a jinými právními předpisy, a obviněný Ing. P. Ch. navíc měl jako vedoucí zaměstnanec podle § 302 písm. a), f) zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v tehdy platném znění, povinnost řídit a kontrolovat práci podřízených zaměstnanců a zabezpečovat dodržování právních předpisů,

1) ve věci vedené pod sp. zn. PÚ 2525/92 obviněný JUDr. J. H. podle § 9 odst. 4 zákona o půdě v září 2009 vypracoval rozhodnutí č. j.: PÚ 577/09, když při posuzování otázky, zda jsou žadatelé Ex. B., nar. ***, Ing. M. Š., nar. ***, Ing. Z. Č., nar. ***, I. Č., nar. ***, a J. Ř., nar. ***, (dále jen „restituenti“) oprávněnými osobami podle § 4 zákona o půdě, zcela rezignoval na zjištění relevantních skutečností, neseznámil se s rozhodnutími v dědických věcech po zemř. J. B. a J. M. B., s rodnými listy Ex. B., F. Č. a Š. F., ani s výpisy z knihovnic vložek a katastru nemovitostí a s rozhodnutími, jimiž nemovitý majetek přešel na stát, a rozhodnutí koncipoval tak, že restituenti jako dědicové oprávněných osob, které uplatnily nárok na vydání majetku před vydáním rozhodnutí podle § 4 odst. 4 zákona o půdě, nejsou vlastníky nemovitostí v katastrálním území S. ve městě P., konkrétně v rozhodnutí vymezených, jejichž původními spoluvlastníky byli JUDr. J. B., nar. ***, zemř. ***, A. K., roz. B., nar. ***, zemř. ***, a J. M. B. nar. ***, zemř. ***, a že za tyto nemovitosti jim budou Pozemkovým fondem ČR poskytnuty jiné pozemky podle § 11 odst. 2 zákona o půdě, nebo jim bude poskytnuta finanční náhrada podle § 16 odst. 1 zákona o půdě, to ačkoli restituenti nebyli ve smyslu § 4 zákona o půdě osobami oprávněnými žádat o vydání spoluvlastnických podílů původního vlastníka J. M. B. na nemovitostech, které přešly na stát, protože Ex. B. je pouze dědičkou ze závěti po jeho bratrovi JUDr. J. B., a Ing. M. Š., Ing. Z. Č., I. Č. a J. Ř. jsou pouze právními nástupci dědiců ze závěti po jeho sestře A. K., roz. B., tedy restituenti byli ve smyslu § 4 zákona o půdě oprávněnými osobami pouze ve vztahu ke spoluvlastnickým podílům původních vlastníků JUDr. J. B. a A. K., roz. B., přiznal tak restituentům v rozporu se zákonem o půdě restituční nárok o jednu třetinu větší, když předmětné rozhodnutí následně dne 4. 9. 2009 obviněný Ing. P. Ch. jako ředitel pozemkového úřadu rozhodující ve správním řízení podle zákona o půdě o nárocích na vydání tímto zákonem specifikovaného majetku podepsal a předmětné rozhodnutí tím vydal, aniž by si ověřil správnost v něm uvedených údajů a skutečný stav věci, obvinění tak v rozporu se zákonem o půdě a svými povinnostmi přiznali restituční nárok osobám, které ve vztahu ke spoluvlastnickým podílům původního vlastníka J. M. B. vůbec nebyly oprávněnými osobami, a v důsledku navazujícího vydávání náhradních pozemků z majetku České republiky restituentům podle § 11a zákona o půdě, které probíhalo v období od 21. 9. 2012, způsobili České republice škodu ve výši nejméně 144.438.367,50 Kč, přičemž zároveň došlo v totožné výši k obohacení restituentů,

2) ve věci vedené pod sp. zn. PÚ 2525/92 obviněný JUDr. J. H. podle § 9 odst. 4 zákona o půdě v říjnu 2009 vypracoval rozhodnutí č. j.: PÚ 1690/09, když při posuzování otázky, zda jsou žadatelé Ex. B., nar. ***, Ing. M. Š., nar. ***, Ing. Z. Č., nar. ***, I. Č., nar. ***, a J. Ř., nar. ***, oprávněnými osobami podle § 4 zákona o půdě, zcela rezignoval na zjištění relevantních skutečností, neseznámil se s rozhodnutími v dědických věcech po zemř. J. B. a J. M. B., s rodnými listy Ex. B., F. Č. a Š. F., s výpisy z knihovnic vložek a historickými podklady z katastru nemovitostí, s rozhodnutími, jimiž nemovitý majetek přešel na stát, a rozhodnutí koncipoval tak, že restituenti jako dědicové oprávněných osob, které uplatnily nárok na vydání majetku před vydáním rozhodnutí podle § 4 odst. 4 zákona o půdě, nejsou vlastníky nemovitostí v katastrálním území S. ve městě P., konkrétně v rozhodnutí vymezených, jejichž původními spoluvlastníky byli JUDr. J. B., nar. ***, zemř. ***, A. K., roz. B., nar. ***, zemř. ***, aj. M. B., nar. ***, zemř. ***, a že za tyto nemovitosti jim budou Pozemkovým fondem ČR poskytnuty jiné pozemky podle § 11 odst. 2 zákona o půdě, nebo jim bude poskytnuta finanční náhrada podle § 16 odst. 1 zákona o půdě, to ačkoli restituenti nebyli ve smyslu § 4 zákona o půdě osobami oprávněnými žádat o vydání spoluvlastnických podílů původního vlastníka J. M. B. na nemovitostech, které přešly na stát, protože Ex. B. je pouze dědičkou ze závěti po jeho bratrovi JUDr. J. B., a Ing. M. Š., Ing. Z. Č., I. Č. a J. Ř. jsou pouze právními nástupci dědiců ze závěti po jeho sestře A. K., roz. B., tedy restituenti byli ve smyslu § 4 zákona o půdě oprávněnými osobami pouze ve vztahu ke spoluvlastnickým podílům původních vlastníků JUDr. J. B. a A. K., roz. B., přiznal tak restituentům v rozporu se zákonem o půdě restituční nárok o jednu třetinu větší, když předmětné rozhodnutí následně dne 9. 10. 2009 obviněný Ing. P. Ch. jako ředitel pozemkového úřadu rozhodující ve správním řízení podle zákona o půdě o nárocích na vydání tímto zákonem specifikovaného majetku podepsal a předmětné rozhodnutí tím vydal, aniž by si ověřil správnost v něm uvedených údajů a skutečný stav věci, obviněný tak v rozporu se zákonem o půdě a svými povinnostmi přiznali restituční nárok osobám, které ve vztahu ke spoluvlastnickým podílům původního vlastníka J. M. B. vůbec nebyly oprávněnými osobami, a v důsledku navazujícího vydávání náhradních pozemků z majetku České republiky restituentům podle § 11a zákona o půdě, které probíhalo v období od 21. 9. 2012, způsobili České republice škodu ve výši 159.784.747,50 Kč, přičemž zároveň došlo v totožné výši k obohacení restituentů,

3) ve věci vedené pod sp. zn. PÚ 2525/92 obviněný JUDr. J. H. podle § 9 odst. 4 zákona o půdě v listopadu 2009 vypracoval rozhodnutí č. j.: PÚ 1978/09, když při posuzování otázky, zda jsou žadatelé Ex. B., nar. ***, Ing. M. Š., nar. ***, Ing. Z. Č., nar. ***, I. Č., nar. ***, a J. Ř., nar. ***, oprávněnými osobami podle § 4 zákona o půdě, zcela rezignoval na zjištění relevantních skutečností, neseznámil se s rozhodnutími v dědických věcech po zemř. J. B. a J. M. B., s rodnými listy Ex. B., F. Č. a Š. F., s výpisy z knihovnicích vložek a katastru nemovitostí, s rozhodnutími, jimiž nemovitý majetek přešel na stát ve smyslu § 6 zákona o půdě, a dále nepřezkoumal, zda již o pozemcích, stran nichž bylo restituenty požadováno vydání, nebylo již dříve pozemkovým úřadem pravomocně rozhodnuto, a rozhodnutí koncipoval tak, že restituenty jako dědicové oprávněných osob, které uplatnily nárok na vydání majetku před vydáním rozhodnutí podle § 4 odst. 4 zákona o půdě, nejsou vlastníky nemovitostí v katastrálním území S. ve městě P., konkrétně v rozhodnutí vymezených, jehož původním vlastníkem byl J. M. B., nar. ***, zemř. ***, a že za tyto nemovitosti jim budou Pozemkovým fondem ČR poskytnuty jiné pozemky podle § 11 odst. 2 zákona o půdě, nebo jim bude poskytnuta finanční náhrada podle § 16 odst. 1 zákona o půdě, to ačkoli restituenty nebyli ve smyslu § 4 zákona o půdě osobami oprávněnými žádat o vydání pozemků, jejichž původním vlastníkem byl J. M. B. a které přešly ještě za jeho života na stát, protože Ex. B. je pouze dědičkou ze závěti po jeho bratrovi JUDr. J. B., a Ing. M. Š., Ing. Z. Č., I. Č. a J. Ř. jsou pouze právními nástupci dědiců ze závěti po jeho sestře A. K., roz. B., a rozhodnutí vypracoval, ačkoli již o nemovitostech původně vedených dle PK části parc. č. ***/ role o výměře 15.740 m²/ a parc. č. ***/ zahrada o výměře 310 m²/ již bylo pravomocně rozhodnuto rozhodnutím Pozemkového úřadu města P. č. j. PÚ 68/02 ze dne 10. 1. 2002, když předmětné rozhodnutí následně dne 24. 11. 2009 obviněný Ing. P. Ch. jako ředitel pozemkového úřadu rozhodující ve správním řízení podle zákona o půdě o nárocích na vydání tímto zákonem specifikovaného majetku podepsal a předmětné rozhodnutí tím vydal, aniž by si ověřil správnost v něm uvedených údajů a skutečný stav věci, obvinění tak v rozporu se zákonem o půdě a svými povinnostmi přiznali restituční nárok osobám, které ve vztahu k nemovitostem původně vlastněným J. M. B. vůbec nebyly oprávněnými osobami, když dílem již bylo o nároku restituentů dříve pravomocně rozhodnuto Pozemkovým úřadem města P. pod č. j. PÚ ***, jímž restituentům nebylo přiznáno postavení oprávněných osob, a v důsledku navazujícího vydávání náhradních pozemků z majetku České republiky restituentům podle § 11a zákona o půdě, které probíhalo v období od 21. 9. 2012, způsobili České republice škodu ve výši nejméně 67.586.719 Kč, přičemž zároveň došlo v totožné výši k obohacení restituentů,

přičemž hodnota nároků nezákonně přiznaných restituentům odpovídá částce celkem ve výši nejméně 371.809.834 Kč,

II. Obviněný JUDr. J. H. jako odborný referent Ministerstva z. ČR Pozemkového úřadu P. v ul. ***, ve správním řízení vedeném tímto úřadem podle zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, v tehdy platném znění (dále jen „zákon o půdě“), jako zaměstnanec pověřený prováděním komplexní posuzovací činnosti v oblasti restitucí, řešením věcně a právně nejsložitějších případů restitucí, a Ing. E. B. jako ředitelka pozemkového úřadu, odpovídající za výkon státní správy v rozsahu svěřené působnosti, plnící úkoly vyplývající ze zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, a z dalších navazujících předpisů, provádějící výklad jejich praktické realizace, pověřená rozhodováním ve správním řízení jako orgán prvního stupně podle zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, o uplatněných restitučních nárocích na vydání zákonem specifikovaného zemědělského a lesního majetku, kdy oba obvinění přitom měli jako zaměstnanci a úředníci orgánu státní správy v souladu s § 301 písm. c), d) zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v tehdy platném znění, povinnost dodržovat právní předpisy vztahující se k práci jimi vykonávané a povinnost střežit a ochraňovat majetek zaměstnavatele před poškozením, ztrátou, zničením a zneužitím a nejednat v rozporu s oprávněnými zájmy zaměstnavatele, tedy České republiky, a dále měli v souladu s § 3 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů, jako pracovníci správního orgánu postupovat v souladu se zákony a jinými právními předpisy, a obviněná Ing. E. B. navíc měla jako vedoucí zaměstnanec podle § 302 písm. a), f) zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v tehdy platném znění, povinnost řídit a kontrolovat práci podřízených zaměstnanců a zabezpečovat dodržování právních předpisů,

ve věci vedené pod sp. zn. PÚ 2525/92 obviněný JUDr. J. H. podle § 9 odst. 4 zákona o půdě v září 2010 vypracoval rozhodnutí č. j.: PÚ ***, když při posuzování otázky, zda jsou žadatelé Ex. B., nar. ***, Ing. M. Š., nar. ***, Ing. Z. Č., nar. ***, I. Č., nar. ***, a J. Ř., nar. ***, oprávněnými osobami podle § 4 zákona o půdě, zcela rezignoval na zjištění relevantních skutečností, neseznámil se s rozhodnutími v dědických věcech po zemř. J. B. a J. M. B., s rodnými listy Ex. B., F. Č. a Š. F., s výpisy z knihovnicích

vložek a katastru nemovitostí, s rozhodnutími, jimiž nemovitý majetek přešel na stát ve smyslu § 6 zákona o půdě, a rozhodnutí koncipoval tak, že restituenti jako dědicové oprávněných osob, které uplatnily nárok na vydání majetku před vydáním rozhodnutí, podle § 4 odst. 4 zákona o půdě - kdy konkrétně v rozporu s realitou označil Ex. B. za neteř J. M. B., Z. Č., I. Č. a J. Ř. za děti synovce J. M. B. pana F. Č., a Ing. M. Š. za dědičku synovce J. M. B. pana Š. F. - nejsou vlastníky nemovitostí v katastrálním území S. a Ž. v městě P., konkrétně v rozhodnutí vymezených, jejichž původním vlastníkem byl J. M. B., nar. ***, zemř. ***, a že za tyto nemovitosti jim budou Pozemkovým fondem ČR poskytnuty jiné pozemky podle § 11 odst. 2 zákona o půdě, nebo jim bude poskytnuta finanční náhrada podle § 16 odst. 1 zákona o půdě, to ačkoli restituenti nebyli ve smyslu § 4 zákona o půdě osobami oprávněnými žádat o vydání pozemků, jejichž původním výlučným vlastníkem byl J. M. B. a které přešly ještě za jeho života na stát, protože Ex. B. je pouze dědičkou ze závěti po jeho bratrovi JUDr. J. B., a Ing. M. Š., Ing. Z. Č., I. Č. a J. Ř. jsou pouze právními nástupci dědiců ze závěti po jeho sestře A. K., roz. B., když předmětné rozhodnutí následně dne 21. 9. 2010 obviněná Ing. E. B. jako ředitelka pozemkového úřadu rozhodující ve správním řízení podle zákona o půdě o nárocích na vydání tímto zákonem specifikovaného majetku podepsala a předmětné rozhodnutí tím vydala, aniž by prověřila relevantní skutečnosti, seznámila se s rozhodnutími v dědických věcech po zemř. J. B. a J. M. B., s výpisy z knihovnic vložek a katastru nemovitostí, s rozhodnutími, jimiž nemovitý majetek přešel na stát ve smyslu § 6 zákona o půdě, čímž obvinění v rozporu se zákonem o půdě a svými povinnostmi vyplývajícími z výše uvedených předpisů přiznali nárok podle zákona o půdě osobám, které ve vztahu k nemovitostem původně patřícím J. M. B. vůbec nebyly oprávněnými osobami, a v důsledku navazujícího vydávání náhradních pozemků z majetku České republiky restituentům podle § 11a zákona o půdě, které probíhalo v období od 21. 9. 2012, způsobili České republice škodu ve výši nejméně 585.876.157 Kč, přičemž zároveň došlo v totožné výši k obohacení restituentů,

III. Obviněný JUDr. J. H. jako odborný referent Ministerstva z. ČR Pozemkového úřadu P. v ***, ve správním řízení vedeném tímto úřadem podle zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, v tehdy platném znění (dále jen „zákon o půdě“), jako zaměstnanec pověřený zajišťováním výkonu státní správy v oboru restitucí, usměrňováním zpracování návrhů vydávaných v restitučních věcech v první instanci, metodickým vedením v otázkách působnosti zákona o půdě, a Ing. E. B. jako ředitelka pozemkového úřadu, odpovídající za výkon státní správy v rozsahu svěřené působnosti, plnící úkoly vyplývající ze zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, a z dalších navazujících předpisů, provádějící výklad jejich praktické realizace, pověřená rozhodováním ve správním řízení jako orgán prvního stupně podle zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, o uplatněných restitučních nárocích na vydání zákonem specifikovaného zemědělského a lesního majetku, kdy oba obvinění měli jako zaměstnanci a úředníci orgánu státní správy v souladu s § 301 písm. c), d) zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, v tehdy platném znění, povinnost dodržovat právní předpisy vztahující se k práci jimi vykonávané a povinnost sřežít a ochraňovat majetek zaměstnavatele před poškozením, ztrátou, zničením a zneužitím a nejednat v rozporu s oprávněnými zájmy zaměstnavatele, tedy České republiky, a dále měli v souladu s § 3 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů, jako pracovníci správního orgánu postupovat v souladu se zákony a jinými právními předpisy, a obviněná Ing. E. B. navíc měla jako vedoucí zaměstnanec podle § 302 písm. a), f) zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, v tehdy platném znění, povinnost řídit a kontrolovat práci podřízených zaměstnanců a zabezpečovat dodržování právních předpisů,

1) ve věci vedené pod sp. zn. PÚ 2525/92 obviněný JUDr. J. H. podle § 9 odst. 4 zákona o půdě v prosinci 2011 vypracoval rozhodnutí č. j.: PÚ 910/11, když při posuzování otázky, zda jsou žadatelé Ex. B., nar. ***, Ing. M. Š., nar. ***, Ing. Z. Č., nar. ***, I. Č., nar. ***, a J. Ř., nar. ***, oprávněnými osobami podle § 4 zákona o půdě, zcela rezignoval na zjištění relevantních skutečností, neseznámil se s rozhodnutími v dědických věcech po zemř. J. B. a J. M. B., s historickými výpisy z knihovnic vložek a podklady z katastru nemovitostí, ani s rozhodnutími, jimiž nemovitý majetek přešel na stát ve smyslu § 6 zákona o půdě, a rozhodnutí koncipoval tak, že restituenti jako dědicové oprávněných osob, které podaly nárok na vydání majetku před vydáním rozhodnutí, podle § 4 odst. 2 písm. e) zákona o půdě - kdy konkrétně v rozporu s realitou označil Ex. B. za neteř J. M. B., Z. Č., I. Č. a J. Ř. za děti synovce J. M. B. pana F. Č., a Ing. M. Š. za dědičku synovce J. M. B. pana Š. F. - jsou vlastníky nemovitostí v katastrálním území S. ve městě P., konkrétně v rozhodnutí vymezených, jejichž původním vlastníkem byl J. M. B., a dále že nejsou vlastníky jiných vymezených nemovitostí ve stejném katastrálním území, jejichž původním vlastníkem byl také J. M. B., nar. ***, zemř. ***, a že za tyto nemovitosti jim budou Pozemkovým fondem ČR poskytnuty jiné pozemky podle § 11 odst. 2 zákona o půdě, nebo jim bude

přiznali nárok podle zákona o půdě osobě, které ve vztahu k nemovitostem původního vlastníka J. M. B. vůbec nebyla oprávněnou osobou, přičemž obvinění restituentce v rozporu se zákonem o půdě vydali původní nemovitosti, tehdy ve vlastnictví M. V. a.s., se sídlem ***, IČ: ***, v hodnotě celkem 271.002.425 Kč, k nimž restituentka nabyla vlastnické právo okamžikem právní moci předmětného rozhodnutí, a takto ji obohatili, kdy v důsledku vydání nemovitostí dosud ve vlastnictví M. V. a.s. vedlo k zastavení 2. - 8. etapy výstavby bytových domů probíhající na pozemcích, k zastavení prodeje bytových jednotek, dále vedlo k odstoupení od již uzavřených smluv o převodu bytových jednotek, a zároveň obvinění takto přiznali restituentce nárok za nevydané nemovitosti v hodnotě odpovídající částce ve výši nejméně 2.795.132 Kč, když k čerpání nároku nedošlo, a svým jednáním tak způsobili tehdejšímu vlastníku nemovitostí M. V. a.s., IČ: ***, škodu ve výši 271.002.425 Kč představovanou hodnotou pozemků nezákonně vydaných restituentce a dále škodu odpovídající nákladům v souvislosti s ukončením smluv o smlouvách budoucích kupních ve výši 1.114.315 Kč, škodu odpovídající nákladům za odložené prodeje ve výši 3.716.265 Kč, škodu představovanou náklady na právní služby ve výši 1.144.099 Kč, škodu představovanou náklady souvisejícími s pozastavením rozvoje dalších etap projektu ve výši 5.786.438 Kč, tj. celkem škodu ve výši 282.763.542 Kč,

3) následně obviněný JUDr. H. na základě § 9 odst. 4 zákona o půdě v prosinci 2012 vypracoval rozhodnutí č. j.: PÚ 721/12, když při posuzování otázky, zda je žadatelka Ex. B., nar. ***, oprávněnou osobou podle § 4 zákona o půdě, zcela rezignoval na zjištění relevantních skutečností, neseznámil se s rozhodnutími v dědických věcech po zemř. J. B. a J. M. B., s rodným a oddacím listem Ex. B., s historickými výpisy z knihovnicích vložek a podklady z katastru nemovitostí, ani s rozhodnutími, jimiž nemovitý majetek přešel na stát ve smyslu § 6 zákona o půdě, a rozhodnutí v rozporu s realitou koncipoval tak, že restituentka Ex. B. jako oprávněná osoba podle § 4 odst. 2 písm. e) zákona o půdě je vlastníkem nemovitostí v katastrálním území S. ve městě P., jež byly v rozhodnutí vymezeny, a dále že není vlastníkem jiných v rozhodnutí vymezených nemovitostí ve stejném katastrálním území, jejichž původním vlastníkem byl J. M. B., za které jí budou Pozemkovým fondem ČR poskytnuty jiné pozemky podle § 11 odst. 2 zákona o půdě, nebo jí bude poskytnuta finanční náhrada podle § 16 odst. 1 zákona o půdě, přičemž v tomto rozhodnutí nepravdivě označil Ex. B. za neteř J. M. B., a to ačkoli restituentka Ex. B. nebyla ve smyslu § 4 zákona o půdě osobou oprávněnou žádat o vydání pozemků, jejichž původním výlučným vlastníkem byl J. M. B. a které přešly ještě za jeho života na stát, protože E. B. je pouze dědičkou ze závěti po jeho bratrovi JUDr. J. B., když předmětné rozhodnutí následně dne 13. 12. 2012 obviněná Ing. E. B. jako ředitelka pozemkového úřadu rozhodující ve správním řízení podle zákona o půdě o nárocích na vydání tímto zákonem specifikovaného majetku podepsala a předmětné rozhodnutí tím vydala, aniž by prověřila relevantní skutečnosti, aniž by se seznámila s rozhodnutími v dědických věcech po zemř. J. B. a J. M. B., s rodným a oddacím listem Ex. B., s výpisy z knihovnicích vložek a katastru nemovitostí a s rozhodnutími, jimiž nemovitý majetek přešel na stát ve smyslu § 6 zákona o půdě, čímž obvinění v rozporu se zákonem o půdě a svými povinnostmi vyplývajícími z právních předpisů přiznali nárok podle zákona o půdě osobě, které ve vztahu k nemovitostem původního vlastníka J. M. B. vůbec nebyla oprávněnou osobou, přičemž obvinění restituentce v rozporu se zákonem o půdě vydali původní nemovitosti v hodnotě celkem 112.706.085 Kč, kdy pozemky parc. č. ***, parc.č. ***, parc. č. *** a *** v k.ú. S. byly ve vlastnictví města P., se sídlem ***, IČ: ***, pozemek parc. č. *** v k.ú. S. ve vlastnictví P. s., a.s., se sídlem P., ***, IČ: ***, a pozemek parc. č. *** v k.ú. S. pak ve vlastnictví České republiky, přičemž restituentka nabyla vlastnické právo k nemovitostem okamžikem právní moci předmětného rozhodnutí, a takto ji obohatili, a dále jí přiznali restituční nárok odpovídající částce ve výši nejméně 18.697.581 Kč, když k čerpání nároku dosud nedošlo,

a tímto svým jednáním nezákonně vydali restituentům nemovitosti ve vlastnictví různých subjektů v celkové hodnotě 413.831.560 Kč, čímž poškozeným tehdejším vlastníkům vydaných nemovitostí způsobili škodu ve výši celkem 413.831.560 Kč, a dále restituentům přiznali restituční nárok odpovídající hodnotě celkem nejméně 28.042.778 Kč.“

3. Za tuto trestnou činnost byl obviněnému JUDr. J. H. podle § 329 odst. 3 trestního zákoníku za užití § 43 odst. 1 trestního zákoníku uložen úhrnný trest odnětí svobody v trvání sedmi roků, pro jehož výkon byl zařazen do věznice s ostrahou. Dále byl obviněnému podle § 67 odst. 1 a § 68 odst. 1, 2 trestního zákoníku uložen peněžitý trest v celkové výši 4.5000.000 Kč a pro případ jeho nevykonání mu byl stanoven náhradní trest odnětí svobody v trvání 18 měsíců. Městský soud v Praze rozhodl o vině a trestu i dalších obviněných, jichž se však toto dovolání přímo netýká. O nárocích

na náhradu škody rozhodl mj. tak, že podle § 228 odst. 1 trestního řádu byla obviněným JUDr. J. H. a Ing. E. B. uložena povinnost nahradit poškozené společnosti M. V. a.s., se sídlem ***, IČ ***, škodu v celkové výši 11.761.117 Kč.

4. Proti rozsudku Městského soudu v Praze podal obviněný JUDr. J. H. odvolání, v němž napadl všechny výroky vztahující se k jeho osobě. Odvolání podali rovněž další obvinění, zúčastněné osoby, poškození a v neprospěch obviněného státní zástupce. O části podaných odvolání rozhodl Vrchní soud v Praze po vyloučení odvolání obviněné Ing. E. B. a zúčastněných osob k samostatnému projednání nyní napadeným rozsudkem ze dne 12. 5. 2021 sp. zn. 8 To 90/2020. Odvolací soud podle § 258 odst. 1 písm. d), f), odst. 2 trestního řádu rozsudek soudu prvního stupně z podnětu odvolání obviněných JUDr. J. H. a Ing. P. Ch. částečně zrušil, a to ve vztahu k obviněnému JUDr. J. H. ve výrociích o vině, trestu a o náhradě škody, které se týkaly tohoto obviněného. Podle § 259 odst. 3 trestního řádu odvolací soud nově rozhodl tak, že podle § 226 písm. b) trestního řádu obviněného JUDr. J. H. zprostil obžaloby pro skutky v ní uvedené, protože nejsou trestnými činy. Všichni poškození byli se svými nároky na náhradu škody odkázáni na řízení ve věcech občanskoprávních. Odvolání státního zástupce podané v neprospěch obviněného JUDr. J. H. a odvolání poškozených zamítl podle § 256 trestního řádu.

5. Odvolací soud na rozdíl od soudu prvního stupně neshledal přílehavou právní kvalifikaci žalovaných skutků jako trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 trestního zákona, resp. zločinu zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 trestního zákoníku. Z relevantního odstavce 34. odůvodnění rozsudku odvolacího soudu vyplývá, že obviněný JUDr. J. H. byl podle pracovní náplně sice nadán pravomocí veřejného činitele, resp. úřední osoby, avšak žalované skutky nejsou projevem jejího výkonu. Podle skutkových zjištění soudu prvního stupně, se kterými se odvolací soud zcela ztotožnil, obviněný měl pouze připravovat rozhodnutí pro své nadřízené. Odvolací soud konstatoval, že musí být prokázáno, že trestná činnost byla spáchána v přímé souvislosti s výkonem pravomoci úřední osoby, což se u obviněného neprokázalo. V rámci vyjádřené argumentace zdůraznil, že to, co obviněný JUDr. J. H. předkládal svým nadřízeným, nezakládalo samo o sobě žádná práva ani povinnosti, neměnilo majetkové poměry a nemělo ani jiné procesní nebo materiální dopady.

6. S výše uvedeným právním závěrem odvolacího soudu, že nedošlo k naplnění všech znaků skutkové podstaty trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 trestního zákona, resp. zločinu zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 trestního zákoníku, se však nelze ztotožnit.

7. Je nezbytné předeslat, že žádným způsobem nejsou zpochybňována skutková zjištění, pokud odvolací soud v odstavci 29. odůvodnění rozsudku uvedl, že pokládá za správná skutková zjištění, která soud prvního stupně učinil na základě provedených důkazů. Obviněný byl zproštěn obžaloby z důvodu předpokládaného § 226 písm. b) trestního řádu, podle něhož se staly skutky označené v žalobním návrhu, avšak tyto skutky nejsou trestnými činy.

8. Podstatou změny posouzení žalovaných skutků obviněného JUDr. J. H. byl právní závěr odvolacího soudu vztahující se k výkonu pravomoci veřejného činitele podle § 89 odst. 9 trestního zákona, resp. výkonu pravomoci úřední osoby podle

§ 127 odst. 1 písm. d), odst. 2 trestního zákoníku, který je nutno vzít v potaz z hlediska uvažované právní kvalifikace.

9. Veřejným činitelem se podle definice obsažené v § 89 odst. 9 trestního zákona rozumí i odpovědný pracovník orgánu státní správy, pokud se podílí na plnění úkolů společnosti a státu a používá přitom pravomoci, která mu byla v rámci odpovědnosti za plnění těchto úkolů svěřena. K trestní odpovědnosti veřejného činitele se podle jednotlivých ustanovení trestního zákona vyžaduje, aby trestný čin byl spáchán v souvislosti s jeho pravomocí a odpovědností. Tytéž požadavky si přidržují i nadále význam pro definici úřední osoby v § 127 odst. 1 písm. d), odst. 2 trestního zákoníku.

10. Postavením veřejného činitele, resp. úřední osoby, při opatřování podkladů se již dříve věnoval Ústavní soud ve věci vedené pod sp. zn. III. ÚS 371/99, na jehož argumentaci posléze navázala judikatura v trestních věcech. Ústavní soud v tomto rozhodnutí ze dne 30. 3. 2000 vysvětlil, že proces rozhodování zahrnuje fázi přípravnou, vlastní přijetí rozhodnutí a fázi jeho výkonu. Jestliže je s pojmem pravomoci spojena fáze druhá a třetí, pak i věcná příprava rozhodnutí, bez níž by nemohlo být přijato, rovněž spadá pod pojem pravomoc. Pokud je projevem pravomoci též výkon přijatých rozhodnutí, musí jím být i podmínka, bez které by takového rozhodnutí, ani jeho výkonu nebylo. Z hlediska dovozování souvislosti s pravomocí veřejného činitele, resp. úřední osoby, se nabízí poukázat rovněž na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 10. 2019 sp.zn. 3 Tdo 1266/2019, v něm se prezentovaný názor rozvádí s důrazem na skutečnost, že výkonem pravomoci se rozumí nejen samotné úřední rozhodování, ale rovněž předchozí opatřování podkladů pro rozhodnutí. Jak vyplývá i z usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 9. 2017 sp. zn. 6 Tdo 791/2017, postavení úřední osoby mohou mít i samy osoby, které samy nerozhodují ve vrchnostenském postavení, ale pouze rozhodnutí připravují nebo zajišťují jeho výkon.

11. Výklad podávající se z dosud uvedené judikatury je namíště aplikovat na posuzovanou věc, a proto nelze považovat za správný právní závěr odvolacího soudu, podle něhož obviněný JUDr. J. H. nespáchal žalované skutky v souvislosti s výkonem pravomoci veřejného činitele, resp. úřední osoby. Za popsané situace náleží právě i věcná příprava rozhodnutí pod výkon pravomoci veřejného činitele, resp. úřední osoby. Obviněný byl povinen řádně přezkoumat žádosti údajně oprávněných osob, stejně jako veškerý dostupný spisový materiál, a na základě těchto podkladů v rámci své diskreční pravomoci vyplývající z příslušných ustanovení správního řádu rozhodnout, zda tyto podklady postačují k posouzení všech pro rozhodnutí relevantních otázek a k následné věcné přípravě konceptu rozhodnutí, nebo zda v rámci své pravomoci zajistit doplnění podkladů. V souladu s dikcí § 32 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., správního řádu, v tehdejší znění, ve spojení s § 179 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, byl správní orgán povinen zjistit přesně a úplně skutečný stav věci a za tím účelem si opatřit potřebné podklady pro rozhodnutí. Obviněný již ve stadiu věcné přípravy rozhodnutí zjevně používal svoji pravomoc. Při důsledném plnění svých úředních povinností by musel postupovat tak, že by zajistil doplnění rozhodných podkladů, což by vyústilo ve věcně odlišná rozhodnutí. Postup obviněného v rámci správního řízení byl projevem jeho pravomoci veřejného činitele, resp. úřední osoby. Obviněný si nejen usnadnil práci, když zcela rezignoval na zjištění relevantních skutečností a neseznámil se s relevantními podklady, ale v důsledku zaujatého postupu způsobil škodu velkého rozsahu, a na druhé straně prostřednictvím něj získaly údajně oprávněné osoby neoprávněný prospěch velkého rozsahu.

12. Úřední rozhodovací proces je třeba pojímat širěji než jen jako samotné vydání autoritativního rozhodnutí orgánem veřejné moci. Pokud obviněný JUDr. J. H. v rámci správního řízení při posuzování pro věcnou správnost rozhodnutí zásadních otázek naprosto rezignoval na zjištění relevantních skutečností a neseznámil se s relevantními podklady, resp. rezignoval na opatření potřebných podkladů, projevil tím lhostejnost k předmětné fázi úředního rozhodovacího procesu, za kterou nesl odpovědnost z pozice odborného referenta Ministerstva z. ČR – Pozemkového úřadu P. Při výkonu pravomoci nezjišťoval rozhodné skutkové okolnosti, které jinak vyplývají např. ze spisového materiálu, dožádání, předcházejících rozhodnutí uložených v databázi E. apod. Obviněný postupoval v rámci správního řízení, tedy v rámci právními normami upraveného procesu, v němž mu bylo mj. svěřeno oprávnění opatřovat nezbytné podklady pro přípravu rozhodnutí, z čehož vyplývala jeho diskreční pravomoc, zda zmíněná oprávnění v rámci správního řízení při věcné přípravě rozhodnutí využije či nikoliv. Právě i tato fáze úředního rozhodovacího procesu v podobě věcné přípravy rozhodnutí v sobě zahrnuje projev pravomoci úřední osoby. Trestněprávně relevantní je též opomenutí, z něhož vychází následek porušující nebo ohrožující společenské zájmy chráněného trestního zákonem. Povinnost jednat vyplývala obviněnému nejen z jeho zaměstnaneckého poměru, ale sekundárně také z jeho postavení veřejného činitele (resp. úřední osoby) vystupující v rámci správního řízení. Obviněný připravoval předmětná rozhodnutí po věcné stránce, což vedlo ve vyhotovení jejich konceptů, které předkládal nadřízeným k podpisu. Ze strany obviněného se tak nejednalo o pouhé administrativní úkony bez věcného významu pro samotný obsah rozhodnutí. Činnost obviněného vyžadovala kvalifikované odborné uvážení, a to jednak v souvislosti s diskreční pravomocí při posuzování otázky, zda je k dispozici dostatek podkladů pro zpracování rozhodnutí, a jednak při vlastním koncipování věcného obsahu rozhodnutí. Je proto zřejmé, že činnost obviněného představovala věcnou přípravu rozhodnutí, bez níž předmětná rozhodnutí nemohla být vydána.

13. V posuzované věci obviněného JUDr. J. H. byly beze zbytku naplněny jak pojmové znaky úřední osoby, resp. veřejného činitele, tak i přímá souvislost jeho činnosti s výkonem svěřené pravomoci při plnění zadaných činností v rámci správního řízení. Skutečnost, že činnost obviněného zahrnovala plnění úkolů státu a společnosti, je zřetelná již z předmětu správního řízení, jímž bylo rozhodování o nárocích podle zákona o půdě, a na němž se obviněný významnou měrou podílel z pozice odborného referenta pozemkového úřadu. Není pochyb ani o tom, že v rámci rozhodování o restitučních nárocích podle zákona o půdě, tedy při posuzování zákonných podmínek pro jejich přiznání či nepřiznání, zejména posuzování včasnosti návrhu a oprávněnosti žadatele, docházelo autoritativně k uplatňování veřejné moci. S uznáním oprávněnosti uplatněného nároku bylo navíc i spojeno jeho majetkové vypořádání.

14. Lze tedy shrnout, že Vrchní soud v Praze pochybil, pokud dospěl k závěru, že žalované skutky obviněného JUDr. J. H. nejsou trestným činem zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 trestního zákona, resp. zločinem zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 trestního zákoníku, a tyto skutky tak nesprávně právně posoudil. Tím své rozhodnutí zatížil vadou ve smyslu dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) trestního řádu.

S ohledem na popsané skutečnosti

navrhují,

aby Nejvyšší soud v neveřejném zasedání, k jehož konání může přistoupit podle § 265r odst. 1 písm. b) trestního řádu:

1. podle § 265k odst. 1, 2 trestního řádu za podmínky uvedené v § 265p odst. 1 trestního řádu zrušil napadený rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 12. 5. 2021 sp. zn. 8 To 90/2020 ve výrocích, týkajících se obviněného JUDr. J. H., a dále zrušil i všechna další rozhodnutí na zrušenou část rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu,
2. a dále postupoval podle § 265l odst. 1 trestního řádu a přikázal Vrchnímu soudu v Praze, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Pokud by Nejvyšší soud shledal, že v posuzované věci je nutno rozhodnout jiným než navrhovaným způsobem, vyjadřují i pro tento případ souhlas s projednáním věci v neveřejném zasedání [§ 265r odst. 1 písm. c) trestního řádu].

Brno 14. července 2021

JUDr. Igor Stříž
nejvyšší státní zástupce